



NOTÍCIES EXTERIORS

Butlletí d'informacions econòmiques internacionals

Núm. 90

20 de desembre de 2016

SECTORIAL

Llet: conclusions del Paquet lacti

Amb posterioritat a la crisi del sector lacti comunitari l'any 2009, es va aprovar el primer paquet lacti (2012), que és previst que finalitzi el juny de 2020. Aquest mes de novembre, la Comissió ha avançat [un segon informe](#) (s'havia de lliurar l'any 2018) sobre la situació del mercat i del funcionament del paquet lacti.

Cal destacar de l'informe les conclusions següents:

- Els contractes obligatoris s'apliquen al 41% dels lliuraments de llet a la UE en tretze EM.
- La producció anual a comercialitzar de les 259 OP de llet de vaca reconegudes representa un 13% del total (sense comptar les cooperatives).
- Les OP estan reconegudes en onze EM i declaren que els resultats són positius: més del 60% declaren que els preus han estat superiors o, si més no, estables. A més, afegeixen valor al producte i donen suport a les activitats dels productors.
- Els volums negociats de manera col·lectiva representen un 25% del total dels seus lliuraments de llet crua durant l'any 2015, i un 13% del total de lliurament de llet crua a la UE.
- S'han reconegut deu organitzacions interprofessionals del sector lacti en cinc EM: França (sis organitzacions incloent les d'àmbit regional), Espanya, Holanda, Portugal i Hongria.

L'informe s'ha presentat també amb les opinions d'algunes organitzacions agràries al respecte.

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/slide-show-implementation_en.pdf

https://ec.europa.eu/agriculture/milk/milk-package_en

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/milk/background/jm-2012-12-12/05-copa-cogeca_en.pdf

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/milk/background/jm-2012-12-12/06-ceja_en.pdf

Llet: anàlisi de la situació actual

El 12 de desembre, va tenir lloc a Brussel·les una reunió conjunta entre el Comitè de Gestió de la Llet i el Grup Assessor sobre la Llet. Durant la reunió, es van presentar les conclusions del Paquet lacti (i les opinions del COPA-Cogeca i de l'organització CEJA), [els marges comercials de la llet en la UE](#) i la situació del sector lacti [espanyol](#) i polonès. També es van presentar la situació actual i perspectives des de la visió d'una organització més liberal com l'EDA (*European Dairy Association*) i una altra visió més oposada a l'anterior com és la de l'organització [Eurovia](#) (*European Coordination Via Campesina*).

Especialment interessant és l'anàlisi mundial de la [consultora Gira](#) sobre la situació des de 2011 fins a 2016. Hi constata una sèrie de conclusions en la seva presentació:

- Un augment del comerç mundial acompanyat d'una major complexitat d'aquest comerç.
- Un canvi en els principals productes bàsics de la llet intercanviats fins ara, als quals s'afegeix el sèrum.
- Una interdependència major entre els preus del mercat interior (comunitari o d'altres regions del món) i els preus a l'exportació.
- El comportament dels preus dels productes bàsics lleters és assimilable cada cop més al dels productes borsaris.
- La fragilitat de la dependència envers el mercat xinès (qualificat d'irreemplaçable) a llarg termini.

http://ec.europa.eu/agriculture/milk/background_en

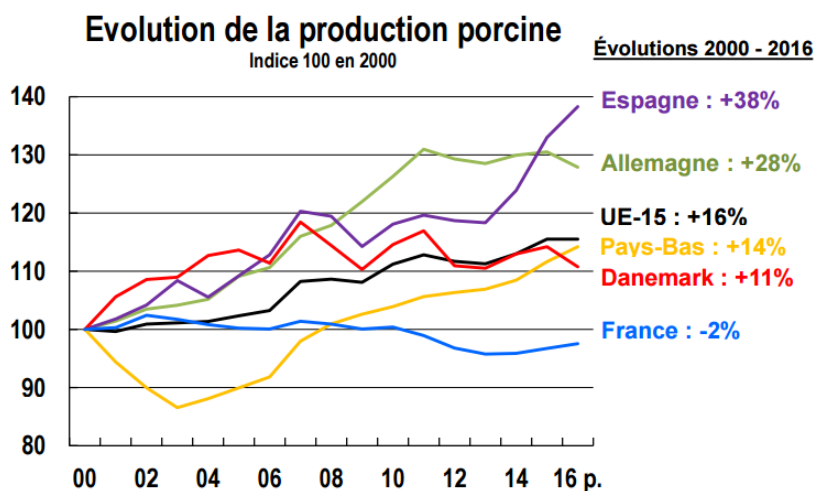


Porc: Escenaris per a la competitivitat de la "filière" porcina francesa. Competitivitat dels productors francesos enfront dels líders comunitaris

A principis del mes de desembre, l'IFIP (Institut de Recerca del Porc) va organitzar una jornada per reflexionar sobre els escenaris de competitivitat del sector porcí francès a fi de millorar la competitivitat de les explotacions porcínes franceses tant en termes físics (edificis, instal·lacions) com en termes de finançament i de millorar les relacions amb la indústria transformadora.

El president de la Federació Nacional del Porcí (NPF) va ser més agosarat i va considerar que el model francès d'explotació familiar ha arribat al seu límit (no va explicar el perquè ni quin n'era el recanvi). Cal evolucionar per reflectir el nou context: expandir-se, ser més competitiu, modernitzar-se, digitalitzar, modernitzar estructures de finançament, etc.

És interessant l'exposició de [Boris Duflot](#) quan fa una introducció per situar la producció porcina francesa en relació amb els seus competidors europeus (especialment l'evolució exponencial d'Espanya en relació amb l'any 2000):

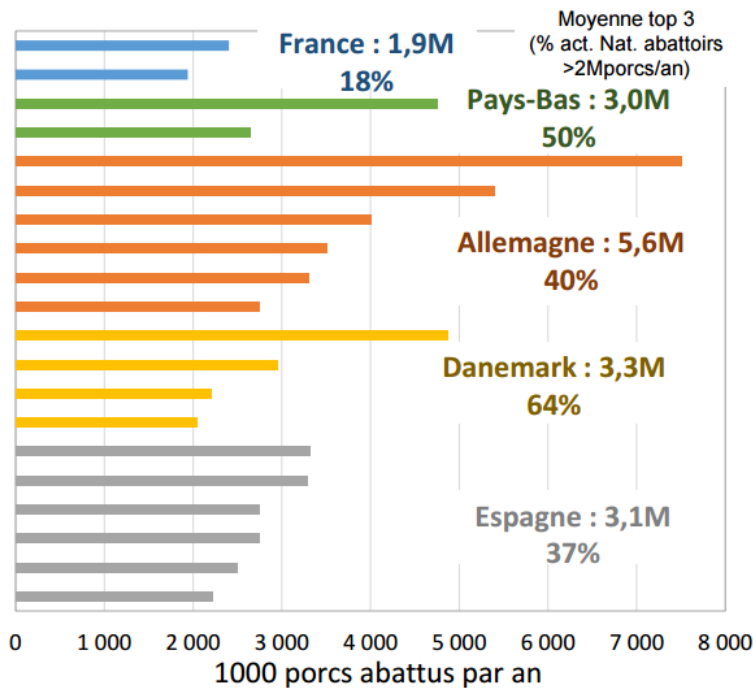


Les debilitats de la "filière" porcina francesa rauen en la poca competitivitat en l'especejament i les exportacions.

Una debilitat en l'especejament que també formula un altre conferenciant, [Bérengrère Lécuyer](#), de qui és interessant la comparació de la competitivitat en l'especejament entre França, Dinamarca, Alemanya i Espanya, que deixa una altra gràfica interessant:



Abattoirs européens de plus de 2M porcs / an



Finalment, la presentació acaba amb els elements a millorar en el sector transformador francès, però abans assenyala el diferent model de concentració de l'activitat de sacrifici entre els països del nord europeu (que tendeixen a una forta concentració): quatre grups empresarials a Dinamarca, Holanda i Alemanya duen a terme el 65% del sacrifici d'aquests EM. En canvi, a Espanya, tot i que augmenta l'activitat de sacrifici de manera important (+11% després de 2010 en les 10 primeres empreses), no hi ha un grup dominant: cinc empreses sacrifiquen entre 3 i 5 milions de porcs a l'any (Vall Companys, Batallé/Olot Meat, grup Jorge i El Pozo).

<http://www.ifip.asso.fr/fr/content/retour-sur-la-journ%C3%A9e-ifip-sc%C3%A9narios-pour-la-comp%C3%A9titivit%C3%A9-de-la-fili%C3%A8re-porcine-fran%C3%A7aise>



GLOBAL

Índex dels Preus dels Aliments (FAO, novembre de 2016)

[L'Índex dels Preus dels Aliments](#) es va estabilitzar el mes de novembre a la vegada que els estocs de cereals assumien nivells record.

L'indicador que publica mensualment la FAO es va reduir lleugerament (-0,4%), tot i que encara és un 104% superior al de novembre de 2015. Es trenca la línia alcista de l'indicador (excepte en el cas del mes de juliol, que també va disminuir). Aquesta disminució és atribuïble a la forta disminució de l'índex dels preus del sucre, que compensa amb escreix l'augment dels preus dels olis vegetals.

Efectivament, els preus dels olis vegetals van augmentar un 4,5% en relació amb l'índex del mes d'octubre a causa de l'augment del preu dels olis de palma per raó de la seva escassetat, i, també, en menor mesura, l'augment dels olis de soja.

El subíndex dels preus dels cereals va disminuir un 0,6% en relació amb el mes anterior i va ser un 7,9% inferior al del novembre de l'any passat. L'enfortiment del dòlar i les abundoses collites de l'Argentina i Austràlia hi han contribuït.

El subíndex de la carn es va mantenir pràcticament inalterat a causa d'una baixada del preu del pollastre, el porc i l'oví contrarestada en conjunt per l'augment del preu del boví de carn. Finalment, els productes lactis van augmentar un 1,9% en relació amb el mes d'octubre; la demanda activa de llet en pols de l'Orient Mitjà, l'Àfrica del Nord i la Xina no ha pogut ser atesa pel principal proveïdor mundial (Nova Zelanda).



COMUNITARI

Una nova reforma de la PAC o una modificació intermèdia?

L'1 de gener de 2017, es complirà el tercer any d'aplicació de la reformada PAC de 2013. Doncs bé, durant tot 2016, l'àmbit acadèmic però també l'institucional n'han fet propostes de millora, d'àmbit de millora, etc. Ara bé, hi ha també molta literatura que descarta una reforma de manera immediata, especialment perquè el calendari institucional (2017) tant d'alguns EM com de la UE en conjunt és complex: Alemanya, França, Holanda i Txèquia tenen eleccions de diverses menes, però també hi haurà l'acord definitiu de l'anomenat Brèxit. A més, la gestació d'una reforma i la seva aprovació requereix un llarg camí (llarg període d'estudi, de presentació als EM i al Parlament Europeu, i finalment l'aprovació amb negociacions feixugues: 12 mesos per a la codecisió); recordem que la darrera reforma de 2013 va necessitar tres anys per a la seva aprovació. Finalment (i no menys important), les eleccions al Parlament Europeu seran l'any 2019 i una nova Comissió (a finals de 2019) fan complicada una reforma en profunditat de la PAC actual.

Però la Comissió ja ha començat a escalfar motors: el [comissari d'Agricultura](#) (i també el [president de la Comissió](#)) van anunciar a principis de desembre que volien "una simplificació i modernització de la PAC". A principis de 2017, es farà una consulta i a la tardor se'n publicarà la comunicació pertinent on es fixaran aquestes línies mestres en principi per modificar la PAC (a termini mitjà del període previst). El [comissari de Medi Ambient](#) en aquesta [Conferència](#) anual sobre les perspectives agràries també es va pronunciar a favor d'una PAC més sostenible, més atenta a la interacció entre agricultura/aigua i la defensa de la biodiversitat. Les preguntes de la consulta de gener de 2017 donaran pistes sobre l'abast de la possible reforma o modificació de la PAC.

D'altra banda, hi ha un element important, que és el financer. A començaments de 2018, s'han d'aprovar les propostes per modificar el Marc Financer Plurianual 2014-2020, l'anomenada [lei Òmnibus](#). És una modificació per "flexibilitzar i simplificar les normes financeres" actuals presentada a començaments de setembre que s'està negociant en el nivell dels comitès. A banda de flexibilitzar i simplificar les normes financeres, també s'ha proposat de reformar normes financeres sectorials. En el cas agrari, algunes modificacions són estrictament tècniques, però d'altres poden tenir-hi un impacte major. Per exemple, el nou paquet afecta la legislació del I Pilar (definició d'agricultor actiu, de joves agricultors, augment dels pagaments desconnectats) i el II Pilar (major flexibilitat en els instruments financers, gestió de riscos, etc.), i també la legislació de mercats (programes operacionals de fruites i hortalisses, contingents tarifaris d'importació).

Finalment, hi ha un darrer element d'incertesa que serien els efectes financers del Brèxit, és a dir, els termes que es pactin per a la sortida del Regne Unit de la UE i els efectes en les polítiques comunitàries. En principi, es presentarà la proposta a la primavera de 2017. La sortida del Regne Unit representaria un 7% del pressupost actual de la UE. La decisió del Consell envers les possibles retallades: en principi, amb més probabilitat en la política de cohesió, però no es pot excloure una reforma de la PAC (on el Pilar I seria el més vulnerable).

Audició PE sobre el futur de la PAC

[http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20161026IPR49108/committee-on-agriculture-and-rural-development-meeting-08112016-\(pm\)](http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20161026IPR49108/committee-on-agriculture-and-rural-development-meeting-08112016-(pm))

Estudi PE:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585898/IPOL_STU\(2016\)585898_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/585898/IPOL_STU(2016)585898_EN.pdf)



Nova PAC més agroambiental: futur de la Política Agrària Comuna (PAC) post2020

En la línia també de presentar noves propostes de reforma de la PAC, el lobby alemany NABU (*Nature and Biodiversity Conservation Union*) va presentar el mes de novembre un nou model per a la futura PAC. Un model que focalitza la conservació i millora de la biodiversitat i del medi ambient. Segons aquest model, els agricultors que assoleixin els criteris de sostenibilitat fixats i implementin mesures de promoció de la biodiversitat han de rebre més finançament públic que els altres.

Consideren que els resultats de la darrera reforma de la PAC quant a ecologització (*greening*) han tingut efectes decebedors des d'una perspectiva mediambiental (inclosa la biodiversitat) i pel que fa al suport efectiu sobre la flora i fauna (protecció de les espècies i els habitats). Els programes agroambientals de l'actual PAC no poden fer front a la protecció dels sòls, les aigües subterrànies, el clima i els valors culturals paisatgístics, ni tampoc a reptes com el benestar dels animals.

Aquest model es basa en la idea que els diners públics s'han de destinar a remunerar els béns públics. El model en síntesi seria:

- ✓ Un pagament bàsic sostenible, és a dir, un pagament per aquelles superfícies amb condicions mediambientals bàsiques. Serien superfícies agràries o de pastures amb unes proporcions mínimes de gran valor ecològic i unes densitats màximes de ramat; aquest pagament es podria combinar amb altres mesures que prevegin el benestar animal o de mitigació dels efectes derivats del canvi climàtic.
- ✓ Un pagament denominat "agrultura" (ANP). Aquest pagament es destinaria a les mesures d'elevat valor natural en conreus herbacis i pastures (s'enumeren deu mesures). Un pagament que tindria dos trams:
 - Als agricultors. Seria un pagament progressiu d'acord amb el valor mediambiental; es calcula un pagament a l'hectàrea amb un valor mitjà per a la UE-28 de 1.350 €/ha i de 700 €/ha a les pastures.
 - A l'Administració. Entenen que la gestió, el control i el seguiment requereix un esforç addicional de les administracions, i, per tant, una part de l'ANP (un 25%) es destinaria a premiar l'esforç en els guanys d'uns bons resultats públics quant a biodiversitat.
- ✓ Programes de desenvolupament rural. S'hi inclouen els programes agroambientals, de millora del canvi climàtic, de suport a l'agricultura ecològica i de desenvolupament rural. La taxa de cofinançament seria més baixa que la del pagament anomenat ANP.

https://www.nabu.de/imperia/md/content/nabude/landwirtschaft/agrarreform/161107-nabu-conclusions-cap-study_en.pdf

Enfortir el posicionament de l'agricultor/a en la cadena de valor. Conclusions del Consell de Ministres

La Presidència eslovaca iniciava el semestre presidencial organitzant a començaments de juliol una [conferència internacional](#) sota aquest títol, i deixava clar que seria una de les prioritats del seu mandat. El punt més discutit en aquesta conferència van ser les pràctiques deslleials en la cadena de subministrament, l'impacte sobre els agricultors i els diferents enfocaments que es podrien utilitzar per eliminar aquestes pràctiques.

Això va tornar a ser el tema vector del Consell informal del mes de setembre. El Consell de Ministres d'Agricultura del mes de desembre va aprovar les [conclusions](#) sobre enfortiment de la posició dels/de les agricultors/es en la cadena alimentària.



Prèviament i durant el mes de novembre, la *Task Force* dels Mercats Agraris (grup de treball creat per la Comissió a començaments d'any per mitigar els efectes dels esdeveniments mundials en la cadena alimentària) presentava els seus resultats que incloïen també [mesures](#) per enfortir el posicionament dels/de les agricultors/es en la cadena alimentària.

Entre d'altres, les conclusions eren que la Comissió i els EM han de garantir que els riscos es comparteixen de manera equitativa al llarg de tota la cadena alimentària, i que calia impulsar la contractació i la transparència del mercat i la millora d'altres instruments per optimitzar la gestió del risc. Es requeria a la Comissió de proporcionar claredat jurídica per a una millor comprensió; utilitzar excepcions específiques per a l'agricultura en el dret de la competència per a les organitzacions de productors, incloses les cooperatives; avaluar l'adopció d'un marc legislatiu comunitari per fer front a les pràctiques comercials deslleials, i respectar el principi de subsidiarietat i salvaguardar el bon funcionament dels sistemes nacionals que funcionin adequadament. El Consell s'ha compromès a avaluar en el primer semestre de 2018, d'acord amb l'informe que presenti la Comissió, les pràctiques deslleials i l'enfortiment del posicionament dels/de les agricultors/es en la cadena alimentària.

També, la Comissió d'Agricultura del Parlament Europeu (COMAGRI) va [emetre una opinió](#) traslladada al Comitè Econòmic i d'Afers Monetaris en relació amb la política de competència europea i el sector agrícola, que es durà al plenari del mes de gener de 2017. Entenen que les normes de competència de la UE s'han d'adaptar millor a les necessitats del sector agrari, que cal una llei marc comunitària per fer front a les pràctiques deslleials i mesures per enfortir la capacitat negociadora dels/de les agricultors/es.

http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2016/12/12-13/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Agriculture+and+Fisheries+Council%2c+12-13%2f12%2f2016